

PROGRAMA DE SUPORT A L'ESCOLARITZACIÓ

 AJUNTAMENT DE CAMBRILS Departament d'Ensenyament i Formació	IMPRES DE QUALITAT	Codi: IQ-75/PAPPAD
	PROGRAMA DE SUPORT A L'ESCOLARITZACIÓ AL MUNICIPI DE CAMBRILS	Edició: 0 Pàgina 1 de 20

ÍNDEX

1. PRESENTACIÓ	2
2. OBJECTIU DEL PROGRAMA	2
3. MARC TEÒRIC. CONCEPTES I PRINICIPIS	2
4. CIRCUIT METODOLÒGIC	5
5. MARC LEGAL	6

 AJUNTAMENT DE CAMBRILS Departament d'Ensenyament i Formació	IMPRÈS DE QUALITAT	Codi: IQ-75/PAPPAD
	PROGRAMA DE SUPORT A L'ESCOLARITZACIÓ AL MUNICIPI DE CAMBRILS	Edició: 0 Pàgina 2 de 20

1. PRESENTACIÓ

Des del curs 2005/06 s'ha posat en marxa el programa de prevenció de l'absentisme escolar i la desescolarització, anomenat **Programa de suport a l'escolarització**, tal i com exigeix la Llei reguladora de les bases de règim local 7/1985, de 2 d'abril, on recull en el seu article 25 que: "El municipi ha de participar en la programació de l'ensenyament i cooperar amb l'administració educativa en la creació, la construcció i manteniment dels centres docents públics; la intervenció en els òrgans de gestió dels centres docents i la participació en la vigilància del compliment de l'escolaritat obligatòria".

El treball portat a terme és sempre un treball transversal on estan implicats els diferents agents socials i educatius: Centres educatius, l'equip d'atenció psicopedagògica, l'equip bàsic d'atenció social, la Policia local i l'equip de suport a l'escolarització, com a responsables del programa.

2.OBJECTIUS DEL PROGRAMA

Objectiu del programa de suport a l'escolarització

Participar a la vigilància del compliment de l'escolaritat obligatòria de tots els infants i joves en edat d'escolarització del municipi de Cambrils. Implantant un programa de prevenció, d'intervenció i seguiment de l'absentisme escolar.

3. MARC TEÒRIC. CONCEPTES I PRINCIPIS

Taxa d'absentisme: és el percentatge de faltes sobre el total d'assistència possible. S'identifica l'absentisme amb el 5% o més de faltes sense justificar en un període mensual. S'entén per una falta la totalitat de la jornada escolar d'un dia.

Índex d'absentisme: És el percentatge d'alumnes absentistes dins del total d'alumnat del centre. Aquest índex ens permetrà actuar de manera diferencial en centres amb un índex elevat i també ens permetrà trobar l'índex d'absentisme del municipi.

○ **Concepte desescolarització i absentisme:**

Desescolarització: És la situació dels i les menors en edat d'escolarització obligatòria (dels 6 als 16 anys) pels quals no s'ha formalitzat la matrícula en cap centre educatiu del municipi.

 AJUNTAMENT DE CAMBRILS Departament d'Ensenyament i Formació	IMPRÈS DE QUALITAT	Codi: IQ-75/PAPPAD
	PROGRAMA DE SUPORT A L'ESCOLARITZACIÓ AL MUNICIPI DE CAMBRILS	

Absentisme: El terme absentisme s'utilitza per expressar diferents situacions de ruptura escolar. També es sol emprar per indicar situacions d'abandonament escolar. És per això que és necessari definir el concepte: l'absència de classe sense presentar justificant o sense una justificació acceptable.

Entre els casos d'absentisme escolar individual s'estableix una classificació segons el total d'absències de classe mensuals sense presentar justificant o sense una justificació acceptable de cada alumne.

o **Absentisme esporàdic:** Absència entre el 5% i el 30% de classes mensuals sense presentar justificant sense una justificació acceptable

o **Absentisme continuat:** Absències entre el 30 i el 70% sense presentar justificant o sense justificació acceptable

o **Absentisme crònic:** Absències de més del 70% de classes mensuals sense presentar justificant o sense una justificació acceptable.

o **Absentisme vinculat:** Aquest es produeix quan es presenta cada cert temps, i lligat a causes familiars laborals (verema, negocis familiars...)

o **Abandonament escolar:** En el cas d'alumnes amb una absència del 100% de classes mensuals sense presentar justificant o sense una justificació acceptable, es considerarà abandó escolar.

o **Causes de l'absentisme: personals, familiars, escolars, l'entorn.**

Causes centrades a la persona: La baixa autoestima, el sentiment de manca de competència, el sentiment de rebuig per part del grup, els trastorns psicològics i psiquiàtrics, la manca de competència acadèmica, els mals resultats acadèmics, problemes de salut, la baixa empatia amb el professorat i el centre, la resposta a les normes establertes per part dels adolescents i pre-adolescents. La predelinquència, els trastorns de conducta del menor o la menor en la família.

Causes familiars: Hi ha factors familiars que afavoreixen l'absentisme: desestructuració familiar, la precarietat econòmica, la precarietat de la llar, les relacions conflictives en la família, les drogodependències i problemes associats, determinades ocupacions laborals, la mobilitat geogràfica, la delinqüència,... En general, el nivell socioeconòmic, cultural, acadèmic, la manca d'interès de les famílies per l'educació i formació dels seus fills, les baixes expectatives en el sistema escolar i en els seus valors,... El proteccionisme excessiu o pel contrari l'abandonament o

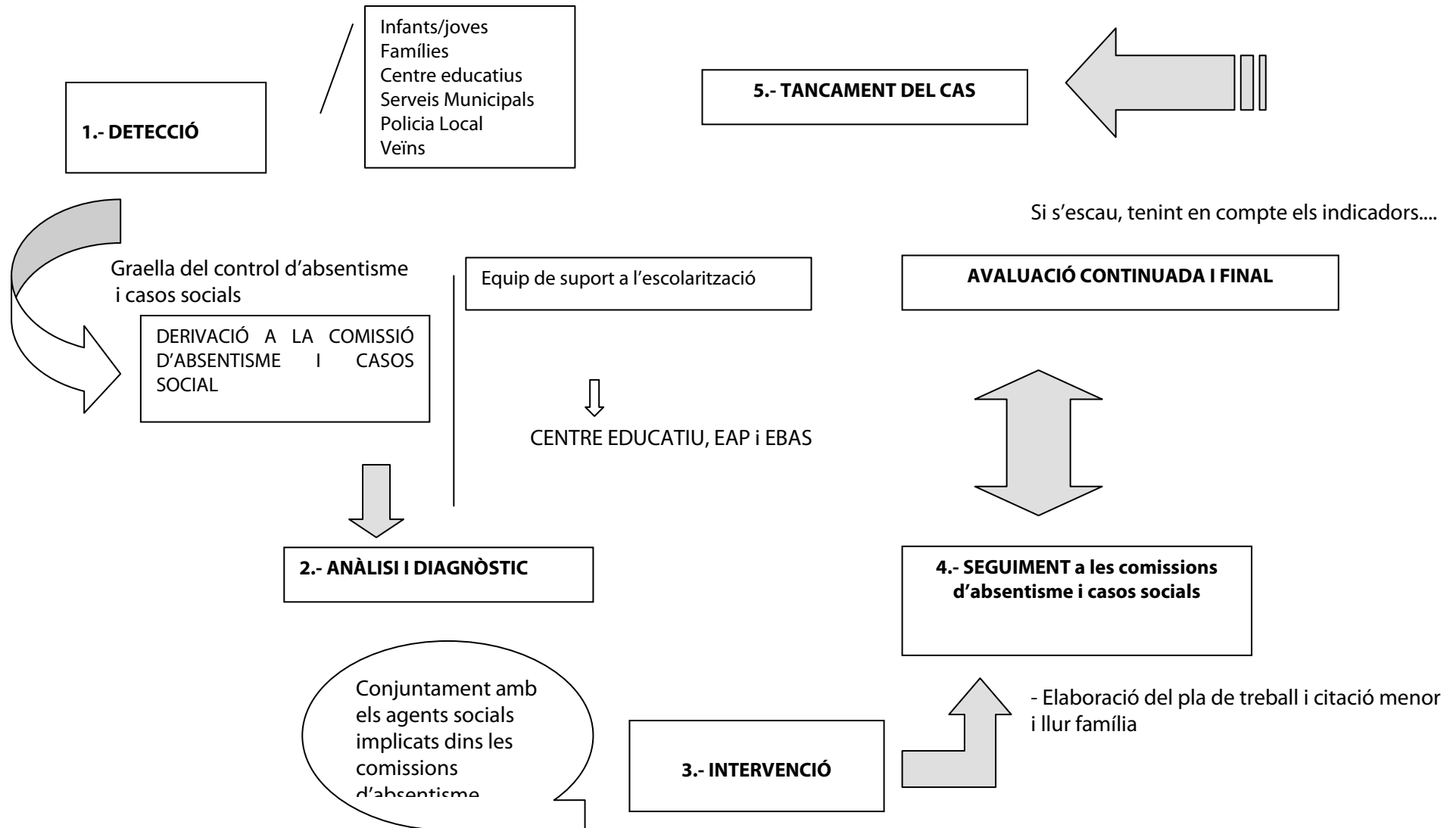
 AJUNTAMENT DE CAMBRILS Departament d'Ensenyament i Formació	IMPRÈS DE QUALITAT	Codi: IQ-75/PAPPAD
	PROGRAMA DE SUPORT A L'ESCOLARITZACIÓ AL MUNICIPI DE CAMBRILS	Edició: 0 Pàgina 4 de 20

maltractament físic o psíquic cap al menor. Els aconteixements familiars importants, la manca d'hàbits estructurats en la vida quotidiana, les dificultats psicològiques o d'autoritat en el rol de pares, problemes de salut, les necessitats dels menors en contribuir en l'organització i sosteniment del nucli familiar, ...

Causes escolars: La percepció de les famílies i/o dels propis alumnes d'un sistema educatiu basat en mètodes individualistes i competitius, el desconeixement dels projectes educatius de centre i d'entorn, la sensació de que determinades cultures escolars emfatitzen la dimensió intel·lectual per sobre de la social, afectiva, estètica, ... originen una desconfiança en el sistema educatiu que provoca l'abandonament del mateix i/o la recerca de noves alternatives educatives, la dinàmica de grups entre l'alumnat condicionant estereotips racials, de marginació, la inestabilitat del professorat, ... També la incapacitat del nen o nena per adaptar-se al nivell de l'aula o de l'escola per adequar-se al seu,... Sistemes organitzatius i de coordinació, el clima de convivència a l'aula, al centre i a l'entorn del mateix.

Causes de l'entorn: Les normes i valors del grup d'iguals que poden portar a un estudiant a l'absentisme. Un entorn social deprimat, com poden ser zones marginals, poden ser determinats en la no assistència al centre escolar. També, actituds que dificulten la inclusió de certs col·lectius marginals .....

5. CIRCUIT METODOLÒGIC:

 AJUNTAMENT DE CAMBRILS Departament d'Ensenyament i Formació	IMPRÈS DE QUALITAT	Codi: IQ-75/PAPPAD
	PROGRAMA DE SUPORT A L'ESCOLARITZACIÓ AL MUNICIPI DE CAMBRILS	Edició: 0
		Pàgina 6 de 20

6. MARC LEGAL

El dret a l'escolarització és reconegut en tots els nivells legislatius, de l'abast universal fins als propis del territori català. En aquest apartat es recopila el marc legal que regula aquest dret.

Àmbit internacional

- **Declaració universal dels drets humans del 10.11.1948**

Art. 26.1 diu: "Tota persona té dret a l'educació. L'educació serà gratuïta si més no, en el grau elemental i fonamental. L'ensenyament elemental és obligatori".

- **Declaració universal dels drets de l'infant del 20.11.1959**

Principi 7: "El nen i la nena tenen el dret de rebre educació, que serà gratuïta, almenys en la seva etapa elemental. Se li donarà una educació que n'afavoreixi la cultura general i li permeti, en condicions d'igualtat d'oportunitats, desenvolupar aptituds en el seu judici individual, el seu sentit de la responsabilitat social i moral i esdevenir un membre útil a la societat".

"L'interès superior de l'infant serà el principi que guiarà aquells o aquelles qui tenen la responsabilitat d'educar-lo i orientar-lo: aquesta responsabilitat pertoca en primer lloc als seus pares".

"L'infant gaudirà plenament de jocs i esbarjo, els quals hauran d'estar orientats vers les finalitats perseguides per l'educació. La societat i les autoritats públiques s'esforçaran a promoure que se satisfaci aquest dret".

- **Carta europea dels Drets del Nen del Parlament Europeu (1992)**

Resolució A 3-0172/92, en la que es recull el dret a l'educació com un dret fonamental de la infància.

Àmbit estatal

- **Constitució espanyola (1978)**

Art. 27.1: "Tothom té dret a l'educació"

Art. 27.4 "L'Ensenyament bàsic és obligatori i gratuït i els poders públics garanteixen el dret de tothom a l'ensenyament".

 AJUNTAMENT DE CAMBRILS Departament d'Ensenyament i Formació	IMPRÈS DE QUALITAT	Codi: IQ-75/PAPPAD
	PROGRAMA DE SUPORT A L'ESCOLARITZACIÓ AL MUNICIPI DE CAMBRILS	Edició: 0

▪ **Llei orgànica del dret a l'Educació (LODE) 8/1985 del 3 de juliol**

Art. 1 del títol preliminar. "Tots els espanyols tenen dret a l'educació bàsica que permeti el desenvolupament de la seva pròpia personalitat i la realització d'una activitat útil a la societat.

Aquesta educació serà obligatòria i gratuïta i si fa al cas, en la formació professional de 1er grau, així com en els altres nivells que la llei estableixi".

Disposicions finals segona 1. "En el marc dels principis constitucionals i de l'establir per la legislació vigent, les corporacions locals cooperaran amb les administracions educatives corresponents en la vigilància del compliment de l'escolaritat obligatòria".

Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (LOE).

Títol preliminar, Capítol II, art. 4. L'ensenyament bàsic

1. L'ensenyament bàsic a la que es refereix l'article 3.3 d'aquesta llei és obligatori i gratuït per a totes les persones.

2. L'ensenyament bàsic compren deu anys d'escolaritat i es desenvolupa, de forma regular, entre els sis i els setze anys d'edat.

Títol II Cap. II, art. 80. 1. Amb la fi de fer efectiu el principi d'igualtat en l'exercici del dret a l'educació, les Administracions públiques desenvoluparan accions de caràcter compensatori en relació amb les persones, grups i àmbits territorials que es trobin en situacions desfavorables i proveiran els recursos econòmics i els suports necessaris.

Títol I capítol 3, art. 27. Programes de diversificació curricular.

1. En la definició dels ensenyaments mínims de l'etapa s'inclouran les condicions bàsiques per a establir les diversificacions dels currículum des del tercer curs d'educació secundària obligatòria, per a l'alumnat que ho requereixi amb l'oportuna avaluació. En aquest supòsit, els objectius de l'etapa s'assoliran amb una metodologia específica a través d'una organització de continguts, activitats pràctiques i, en el seu cas, de matèries, diferent a l'establert amb caràcter general.

 AJUNTAMENT DE CAMBRILS Departament d'Ensenyament i Formació	IMPRÈS DE QUALITAT	Codi: IQ-75/PAPPAD
	PROGRAMA DE SUPORT A L'ESCOLARITZACIÓ AL MUNICIPI DE CAMBRILS	

Àmbit català

▪ **Estatut d'Autonomia de Catalunya (2006)**

Art. 21: Drets i deures en l'àmbit de l'educació

1. Totes les persones tenen dret a una educació de qualitat i a accedir-hi en condicions d'igualtat. La Generalitat ha d'establir un model educatiu d'interès públic que garanteixi aquests drets.
5. Totes les persones tenen dret a la formació professional i a la formació permanent, en els termes que estableixen les lleis.
8. Els membres de la comunitat educativa tenen dret a participar en els assumptes escolars i universitaris en els termes que estableixen les lleis.

Art. 44: Educació, recerca i cultura

3. "Els poders públics han de promoure i han d'impulsar la implicació i la participació de la família en l'educació dels fills i filles, en el marc de la comunitat educativa,..."

▪ **Resolució 194/III de 7 de març de 1991 del Parlament de Catalunya, sobre els drets de la infància**

Art. 13 "Tot infant ha de rebre el màxim nivell d'educació possible. L'educació s'ha d'orientar vers la seva formació permanent. El sistema educatiu ha de ser compensador"

▪ **DECRET 279/2006, de 4 de juliol, sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya.**

21.1 L'estudi és un deure bàsic de l'alumnat que comporta el desenvolupament de les seves aptituds personals i l'aprofitament dels coneixements que s'imparteixen, amb la finalitat d'assolir una bona preparació humana i acadèmica.

21.2 Aquest deure bàsic es concreta, entre altres, en les obligacions següents:

- a) Assistir a classe, participar en les activitats formatives previstes a la programació general del centre i respectar els horaris establerts.
- b) Realitzar les tasques encomanades pel professorat en l'exercici de les seves funcions docents.
- c) Respectar l'exercici del dret a l'estudi i la participació dels seus companys i companyes en les activitats formatives.

 AJUNTAMENT DE CAMBRILS Departament d'Ensenyament i Formació	IMPRÈS DE QUALITAT	Codi: IQ-75/PAPPAD
	PROGRAMA DE SUPORT A L'ESCOLARITZACIÓ AL MUNICIPI DE CAMBRILS	

Article 33. Conductes contràries a les normes de convivència

33.1 S'han de considerar conductes contràries a les normes de convivència del centre les següents:

a) Les faltes injustificades de puntualitat o d'assistència a classe.

▪ **Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació.**

Article 37. Faltes i sancions relacionades amb la convivència

4. "Entre les conductes contràries a la convivència que han de constar a les normes d'organització i funcionament de cada centre hi ha d'haver, si més no, totes les que tipifica l'apartat 1, quan no siguin de caràcter greu, i també les faltes injustificades d'assistència a classe i de puntualitat."

Article 159. Competències dels ens locals

1. Els municipis participen en el govern dels centres educatius que presten el Servei d'Educació de Catalunya per mitjà de la presència en els consells escolars, i també en la programació general de l'ensenyament, sens perjudici de les altres competències que els atribueix l'apartat 3.

3. Correspon als municipis:

a) Participar en les funcions que corresponen a l'Administració de la Generalitat en els diferents aspectes del sistema educatiu i, especialment, en les matèries següents:

Cinquè. La vigilància del compliment de l'escolarització obligatòria.

Vuitè. L'establiment de programes i altres fórmules de col·laboració amb les associacions de mares i pares d'alumnes per a estimular i donar suport a les famílies en el compromís amb el procés educatiu dels fills.

e) Garantir la coordinació dels serveis socials amb els serveis educatius amb l'objectiu de vetllar per l'interès superior de l'infant.

f) Vetllar pel compliment d'aquesta llei i de la normativa que la desplega.

▪ **Llei 14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència.**

Article 13. Foment i suport a l'educació

1. Els infants i els adolescents tenen dret a rebre el màxim nivell d'educació possible des de llur naixement. En tot cas, els poders públics han de garantir que qualsevol infant o adolescent rep l'educació establerta com a obligatòria legalment.

 AJUNTAMENT DE CAMBRILS Departament d'Ensenyament i Formació	IMPRÈS DE QUALITAT	Codi: IQ-75/PAPPAD
	PROGRAMA DE SUPORT A L'ESCOLARITZACIÓ AL MUNICIPI DE CAMBRILS	Edició: 0
		Pàgina 10 de 20

Article 18. Deures i responsabilitats

1. Els infants i els adolescents han d'assumir els deures i les responsabilitats que els corresponen d'acord amb el reconeixement de llurs capacitats per a participar activament en tots els àmbits de la vida.
2. Als efectes del que estableix l'apartat 1, i sens perjudici del que estableix la legislació civil respecte dels deures del fill o filla, els infants i els adolescents s'han de respectar a si mateixos, han de respectar les persones amb què es relacionen i l'entorn en què es desenvolupen, i han d'assistir a llur centre educatiu durant el període d'ensenyament obligatòri.

Article 46. Hospitalització

3. Els infants i els adolescents tenen dret a prosseguir llur educació en els termes establerts per l'article 49 mentre duri llur estada a l'hospital.

Article 48. Dret a l'educació

1. Els infants i els adolescents tenen el dret i l'obligació de rebre els ensenyaments obligatoris, i el dret de rebre els ensenyaments no obligatoris.

Article 50. Infants i adolescents que troben limitacions o barreres per al desenvolupament o la participació en diverses activitats.

3. Els centres educatius han d'assumir la responsabilitats d'acollir i educar de manera inclusiva tot l'alumnat com una tasca bàsica i fonamental de llurs projectes educatius i han de posar en marxa estratègies pedagògiques per atendre les diferències individuals ens els contextos ordinaris.

Article 52. No escolarització, absentisme i abandó escolar

1. Als efectes del que estableix aquesta llei, s'entén per:
  - a) No-escolarització: el fet que els progenitors, els titulars de la tutela o els guardadors d'un infant o adolescent en període d'escolarització obligatòria no gestionin la plaça escolar corresponent sense causa que ho justifiqui.
  - b) Absentisme: l'absència de classe sense presentar justificant o sense una justificació acceptable. S'han de determinar per reglament quins són els casos que constitueixen

 AJUNTAMENT DE CAMBRILS Departament d'Ensenyament i Formació	IMPRÈS DE QUALITAT	Codi: IQ-75/PAPPAD
	PROGRAMA DE SUPORT A L'ESCOLARITZACIÓ AL MUNICIPI DE CAMBRILS	Edició: 0 Pàgina 11 de 20

absentisme lleu, absentisme moderat o absentisme greu, i quines són les mesures que cal adoptar en cada cas.

- c) Abandó escolar: el cessament indefinit de l'assistència a la plaça escolar corresponent per l'infant o l'adolescent en període d'escolarització obligatòria.
- 2. Les administracions públiques han de fer especial atenció a detectar els casos de no-escolarització, absentisme i abandó escolar i han d'adoptar de manera coordinada les mesures necessàries per a fer-hi front, mitjançant els protocols corresponents.

Article 74. De la prevenció general

- 1. Les administracions públiques han de desenvolupar les actuacions necessàries per a prevenir els infants i adolescents de les situacions que són perjudicials per a llur desenvolupament integral o per a llur benestar i especialment de les següents:
  - e) La participació en qualsevol tasca que pugui ésser perillosa, perjudicar-ne la salut o entorpir-ne l'educació, la formació o el desenvolupament integral.
  - f) Qualsevol forma de negligència en l'atenció física, sanitària o educativa.

Article 102. Definició i concepte

- 1. Als efectes del que estableix aquesta llei, s'entén per situació de risc la situació en què el desenvolupament i el benestar de l'infant o l'adolescent es veuen limitats o perjudicats per qualsevol circumstància personal, social o familiar, sempre que per a la protecció efectiva de l'infant o l'adolescent no calgui la separació del nucli familiar.
- 2. Són situacions de risc:
  - e) La manca d'escolarització en edat obligatòria, l'absentisme i l'abandó escolar.

Article 157. Infraccions lleus

Són infraccions lleus en l'àmbit d'aquesta llei, les accions o les omissions següents:

- c) No gestionar, els progenitors, els tutors o els guardadors de l'infant o l'adolescent en període d'escolarització obligatòria, la plaça escolar corresponent sense causa que ho justifiqui.
- d) No procurar, els progenitors, els tutors o els guardadors d'un infant o adolescent en període d'escolarització obligatòria, que assisteixi al centre escolar quan disposa de plaça i sense causa que ho justifiqui.

 AJUNTAMENT DE CAMBRILS Departament d'Ensenyament i Formació	IMPRÈS DE QUALITAT	Codi: IQ-75/PAPPAD
	PROGRAMA DE SUPORT A L'ESCOLARITZACIÓ AL MUNICIPI DE CAMBRILS	

Article 158. Infraccions greus

Constitueixen infraccions greus en l'àmbit d'aquesta llei, les accions o les omissions següents:

- a) Reincidir en les infraccions lleus.

Article 161. Sancions en l'àmbit d'aquesta llei

- a) Les infraccions lleus són sancionades amb una amonestació per escrit o una multa fins a 3.000 euros.
- b) Les infraccions greus són sancionades amb una multa de 3.001 euros a 90.000 euros.
- c) Les infraccions molt greus són sancionades amb una multa de 90.001 euros a 600.000 euros.

Article 164. Òrgans sancionadors

1. Els ajuntaments i els consells comarcals exerceixen la potestat sancionadora en les matèries pròpies de llur competència, d'acord amb la distribució establerta per aquesta llei. La determinació de l'òrgan específic s'ha de fer de conformitat amb la normativa pròpia dels ajuntaments i els consells.

Documents per a l'organització i la gestió dels centres Organització del centre (Curs 2023 - 2024)

3.2 Assistència de l'alumnat

L'assistència de l'alumnat de tots els nivells educatius al centre és obligatòria (article 22.1.a de la Llei d'educació). El centre ha de disposar de mecanismes efectius de control de l'assistència a classe i de seguiment dels alumnes. En el cas d'alumnes menors d'edat, el centre ha de comunicar periòdicament i de manera sistemàtica les faltes d'assistència no justificades a les famílies, segons els mecanismes establerts a les normes d'organització i funcionament del centre. En el cas d'absències repetides, dins el marc d'actuacions previst per a aquests casos al centre, s'ha de procurar en primer lloc la solució del problema amb l'alumne o alumna i el pare, mare o tutors legals, i, si cal, s'ha de sol·licitar la col·laboració de professionals dels serveis educatius i dels serveis socials del municipi.

Documents per a l'organització i la gestió dels centres. Gestió del centre. Curs 2023-2024

1. Actuacions dels centres en supòsits de les diverses realitats que afecten els seus alumnes

Aquest apartat recull indicacions i recursos per atendre les situacions i supòsits següents:

 AJUNTAMENT DE CAMBRILS Departament d'Ensenyament i Formació	IMPRÈS DE QUALITAT	Codi: IQ-75/PAPPAD
	PROGRAMA DE SUPORT A L'ESCOLARITZACIÓ AL MUNICIPI DE CAMBRILS	Edició: 0
		Pàgina 13 de 20

Absentisme de l'alumnat

Retard en la recollida d'alumnes a la sortida del centre (escoles)

1.1 Absentisme de l'alumnat

L'absentisme pròpiament dit és la manca d'assistència no justificada de l'alumne o alumna en edat d'escolarització obligatòria al centre educatiu en què està matriculat, tot i que hi ha altres realitats que sovint s'inclouen dins d'aquest terme, com l'abandó, la no escolarització o la desescolarització.

Cada centre dissenya i implementa estratègies i actuacions per prevenir, diagnosticar i actuar de manera precoç contra l'absentisme escolar. Aquestes actuacions es duen a terme coordinadament amb els serveis educatius del Departament d'Educació i els serveis socials del municipi, i inclouen mecanismes per prevenir i detectar l'absentisme; analitzar factors de risc i aplicar protocols d'intervenció i mesures pedagògiques per garantir l'èxit en el retorn de l'alumnat absentista al centre; mesures organitzatives, metodològiques i d'orientació per millorar-ne l'assistència a classe, i processos de reflexió sobre els resultats obtinguts.

Dins del marc del Projecte de convivència, el Departament posa a l'abast de tots els centres educatius, l'espai del web de la XTEC d'Absentisme. amb un conjunt de recursos, eines de sensibilització i diagnosi, i bones pràctiques per facilitar l'abordatge d'aquesta problemàtica.

Entre les diferents accions que es porten a terme per a l'abordatge de l'absentisme cal destacar el Projecte promoció escolar per a l'èxit educatiu del poble gitano, que consisteix en la dotació, als centres educatius amb un alt percentatge d'alumnat gitano, d'un suport extraordinari (promotor o promotora escolar) que ajudi a promoure el valor de l'escolarització entre les famílies gitanes, col·labori en el seguiment de l'assistència a l'escola de l'alumnat, fomenti la relació entre la família i l'escola, i orienti el professorat i en faciliti l'apropament a les famílies.

Quan es detecta un cas d'absentisme escolar, el centre educatiu s'ha de posar en contacte amb el pare, mare o tutor o tutora legal per informar de la situació i recordar l'obligació de vetllar per l'escolarització correcta del seu fill o filla. Si després d'això no en resulta la rectificació del comportament absentista, el director o directora del centre educatiu ha de comunicar, per escrit, la situació d'absentisme als serveis socials del municipi. D'aquesta comunicació, n'ha de quedar una còpia arxivada al centre a disposició de la Inspecció d'Educació.

Si després d'aquestes actuacions no es resol de manera efectiva la situació d'absentisme, el director o directora del centre educatiu n'ha d'informar el director o directora dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, el o la gerent del Consorci d'Educació, per tal que, si escau,

 AJUNTAMENT DE CAMBRILS Departament d'Ensenyament i Formació	IMPRÈS DE QUALITAT	Codi: IQ-75/PAPPAD
	PROGRAMA DE SUPORT A L'ESCOLARITZACIÓ AL MUNICIPI DE CAMBRILS	Edició: 0 Pàgina 14 de 20

ho posi en coneixement de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA) del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.

Si hi ha alumnes il·localitzables que estan matriculats al centre educatiu, amb les famílies dels quals tampoc no es pot contactar, la direcció dels centres educatius han d'informar-ne el director o directora dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, el o la gerent del Consorci d'Educació, per comprovar un possible canvi de matrícula no notificat i determinar, si escau, si cal donar de baixa d'ofici l'alumne o alumna. El director o directora del centre també n'ha d'informar els serveis socials perquè facin les actuacions oportunes.

El procediment d'actuació en situacions d'absentisme d'alumnes s'ha de detallar en les normes d'organització i funcionament del centre. El Protocol d'àmbit comunitari de prevenció, detecció i intervenció davant situacions d'absentisme del Departament d'Educació ofereix, als centres educatius, orientacions i recursos per a la prevenció i la detecció de l'absentisme, així com les mesures que cal dur a terme un cop detectat un cas d'absentisme.

Així, l'existència d'un protocol permet dotar els centres, el professorat i la resta d'agents educatius d'una eina efectiva davant l'absentisme, alhora que estableix un marc comú d'actuació i afavoreix la coordinació dels diferents agents implicats mitjançant un circuit sistematitzat. A més de les mesures de caràcter estrictament educatiu que tingui determinades cada centre per a l'etapa obligatòria, els casos de manca d'assistència injustificada en els nivells no obligatoris es consideraran falta en els termes establerts a l'article 37 de la Llei d'educació, sens perjudici del que s'indica en l'apartat Anul·lació de matrícula i matrícula extraordinària en el batxillerat, del document "Concreció i desenvolupament del currículum al batxillerat". Finalment, els centres han d'establir mesures específiques d'atenció per a l'alumnat que ha estat absentista a causa de la pandèmia de la covid-19, per tal que pugui seguir amb aprofitament el curs que correspon.

a. Retard en la recollida d'alumnes a la sortida del centre (escoles).

El centre públic ha d'exposar en un lloc visible l'horari màxim de recollida de l'alumnat, que ha de preveure un marge raonable de retard i ha de determinar la persona o persones que es faran càrrec dels alumnes un cop se superi el temps de recollida fixat. En cap cas no es pot deixar sol un alumne o alumna. Aquest protocol ha de quedar recollit a les normes d'organització i funcionament del centre. Quan es produeixi un retard fora dels marges raonables en la recollida de l'alumnat, un cop acabat l'horari escolar, cal procurar contactar amb el pare, mare o tutors legals de l'alumne o alumna. Un cop esgotats, sense efecte, els intents de comunicació amb el

 AJUNTAMENT DE CAMBRILS Departament d'Ensenyament i Formació	IMPRÈS DE QUALITAT	Codi: IQ-75/PAPPAD
	PROGRAMA DE SUPORT A L'ESCOLARITZACIÓ AL MUNICIPI DE CAMBRILS	Edició: 0 Pàgina 15 de 20

pare, mare o tutors legals, i quan hagi transcorregut un temps prudencial, la persona de l'escola que fins aquell moment s'hagi encarregat de l'alumne o alumna ha de comunicar telefònicament la situació a la Guàrdia Urbana, Policia Local o Mossos d'Esquadra, i ha d'acordar amb ells la fórmula per lliurar-lo perquè el custodiïn. En el cas de produir-se alguna dificultat, la persona encarregada s'ha de posar en contacte amb la comissaria dels Mossos d'Esquadra corresponent, que ha de gestionar la diligència oportuna.

La reiteració freqüent d'aquests fets en una mateixa família, en la mesura que comporti una manca d'assumpció de les responsabilitats de custòdia del o de la menor que li correspongui, s'ha de tractar de manera similar als supòsits d'absentisme. En darrer terme, el director o directora del centre ha de comunicar per escrit la situació als serveis socials del municipi. D'aquesta comunicació, n'ha de quedar una còpia arxivada al centre, a disposició de la Inspecció d'Educació.

A criteri del director o directora del centre, si no s'ha solucionat efectivament la reiteració en la recollida tardana de l'alumne o alumna després de comunicar-ho als serveis socials del municipi, cal informar-ne el director o directora dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, el o la gerent del Consorci d'Educació per tal que, si escau, ho posi en coneixement de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA) del Departament de Drets Socials

Àmbit local

- **Llei reguladora de les bases de règim local 7/1985 de 2 d'abril**

Art. 25 "El municipi ha de participar en la programació de l'ensenyament i cooperar amb l'administració educativa en la creació, la construcció i manteniment dels centres docents públics; la intervenció en els òrgans de gestió dels centres docents i la participació en la vigilància del compliment de l'escolaritat obligatòria"

- **Ordenança de Convivència Ciutadana de Cambrils (2023)**

CAPÍTOL 6: Protecció dels persones menors d'edat (tipificació de les infraccions en l'article 86)

Article 26. Escolarització obligatòria

 AJUNTAMENT DE CAMBRILS Departament d'Ensenyament i Formació	IMPRÈS DE QUALITAT	Codi: IQ-75/PAPPAD
	PROGRAMA DE SUPORT A L'ESCOLARITZACIÓ AL MUNICIPI DE CAMBRILS	Edició: 0
		Pàgina 16 de 20

1. L'assistència als centres educatius durant l'educació bàsica obligatòria (educació primària i secundària) és un dret i un deure de totes les persones menors d'edat durant el període d'edat que estableixi la legislació vigent, actualment dels sis als setze anys.
2. La Policia Local intervindrà en aquells supòsits en els quals infants o joves menors de setze anys transitin o romanguin en espais públics durant l'horari escolar. A aquest efecte, la Policia Local sol·licitarà la seva identificació, esbrinarà quines són les circumstàncies i els motius pels quals no és al centre educatiu, i el o la conduirà al seu domicili o al centre educatiu on estigui inscrit, posant en tot cas en coneixement dels seus pares o mares o persones tutores legals o guardadores, de l'autoritat educativa competent i de l'equip de suport a l'escolarització designat a l'efecte, que l'infant o jove ha estat trobat/da fora del centre educatiu en horari lectiu.
3. Els serveis municipals d'educació, mitjançant el programa de suport a l'escolarització, col·laboraran amb els centres educatius per tal de portar un control exhaustiu de l'absentisme escolar.
4. És responsabilitat del pare, mare, persones tutores o guardadores legals evitar que infants i joves d'entre sis i setze anys transitin sense la companyia d'una persona major d'edat, o romanguin al carrer en horari lectiu, sense assistir als centres educatius. En aquest cas els o les agents de la Policia Local actuaran segons el que estableix el punt 2.
5. Tant els o les joves menors de setze anys en situació de desescolarització o d'absentisme, com els seus pares i les seves mares o tutors i tutores o guardadors i guardadores, hauran d'assistir a les sessions d'atenció individualitzada. Aquestes sessions tindran per objectiu definir un pla de treball per a la reincorporació al centre educatiu, i en cas de no participar en aquestes sessions s'obrirà expedient sancionador.

Article 67. Tipificació de les infraccions i de les sancions

1. Constitueix infracció administrativa l' incompliment de les disposicions que conté aquesta ordenança i la vulneració de les prohibicions que s'estableixin constitueixen infracció administrativa. Les infraccions que disposa aquesta ordenança es qualificaran de molt greus, greus o lleus.
7. A les infraccions lleus els correspondrà una sanció de multa de 200 euros; a les greus, multa d'entre 500 i 1500 euros, i a les molt greus, d'entre 1501 i 3000 euros. Les sancions obtindran una reducció del 50% en el cas que les conductes tipificades siguin reconegudes per l'infractor i liquidades en un termini màxim de 20 dies naturals des de la seva notificació o entrega del butlletí de denúncia.

 AJUNTAMENT DE CAMBRILS Departament d'Ensenyament i Formació	IMPRÈS DE QUALITAT	Codi: IQ-75/PAPPAD
	PROGRAMA DE SUPORT A L'ESCOLARITZACIÓ AL MUNICIPI DE CAMBRILS	

Article 70. Responsabilitat per conductes contràries a l'ordenança comeses per persones menors d'edat i de l'absentisme

1. Quan les persones infractores siguin menors d'edat, i amb la finalitat de protegir els drets de l'infant o adolescent, el seu desenvolupament i formació, es podran substituir les sancions pecuniàries per mesures correctores, com ara l'assistència a sessions formatives, treballs per a la comunitat, o qualsevol altre tipus d'activitat de caràcter cívic, sempre que estigui previst per la llei i d'acord amb les previsions de l'article 78 d'aquesta ordenança. Aquestes mesures s'adoptaran de manera motivada en funció del tipus d'infracció, i seran proporcionals a la conducta infractora. A aquest efecte, se sol·licitarà l'opinió dels pares o de les mares o persones tutores o guardadores, que serà vinculant.

3. En els casos previstos per la normativa vigent, els pares, les mares o persones tutores o guardadores seran també responsables directes i solidàries de les infraccions comeses per les persones menors d'edat, sempre que, per la seva part, consti dol, culpa o negligència tot incloent-hi la simple inobservança.

Article 86. Infraccions en matèria de protecció de les persones menors d'edat (Capítol 6)

A) Infraccions lleus

2. Permetre que aquestes persones menors d'edat no assisteixin als centres educatius, en cas de concórrer culpa o negligència dels pares, mares o persones tutores o guardadores.

B) Infraccions greus

2. Permetre que aquestes persones menors d'edat no assisteixin als centres educatius, en cas de concórrer culpa o negligència dels pares, de les mares o persones tutores o guardadores, quan les persones responsables d'aquestes persones menors en edat d'escolarització obligatòria han assistit a sessions d'atenció individualitzada, o han estat objecte d'un procediment sancionador per aquesta causa.

Lleis de protecció del menor

- **Codi Penal. Llei 10/1995, de 23 de novembre**

Art. 226. Serà castigat el que deixi d'acomplir els deures legals d'assistència inherents a la patria potestat, tutela, guarda o acolliment familiar o de prestar l'assistència necessària legalment establerta.

 AJUNTAMENT DE CAMBRILS Departament d'Ensenyament i Formació	IMPRÈS DE QUALITAT	Codi: IQ-75/PAPPAD
	PROGRAMA DE SUPORT A L'ESCOLARITZACIÓ AL MUNICIPI DE CAMBRILS	Edició: 0
		Pàgina 18 de 20

- **Codi Civil**

Art. 154 Els fills no emancipats estan sota la potestat dels seus progenitors. La pàtria potestat s'exercirà sempre en benefici dels fills, d'acord amb la seva personalitat i compren els següents deures i facultats.

Art. 154.1 Vetllar per ells, tenir-los en la seva companyia, alimentar-los, educar-los i procurar-los una formació integral.

Igualment, el Codi Civil recull com òrgan fonamental de representació i defensa dels drets del menors al Ministeri Fiscal: En els casos d'incompliment de la pàtria potestat (art. 158), l'incumbeix la vigilància de la tutela, acolliment o guarda dels menors (art. 174) i la constitució i vigilància de la tutela (art. 228, 232 i 299 bis) quan es tingui coneixement de que una persona ha de ser sotmesa a tutela i en tant no recaigui resolució judicial que posi fi al procediment, assumirà la seva representació i defensa del Ministeri Fiscal.

- **Llei 8/1995, de 27 de juliol, d'atenció i protecció dels infants i els adolescents i de modificació de la Llei 37/1991, de 30 de desembre, sobre mesures de protecció dels menors desemparats i de l'adopció.**

Art. 28.1 "Tots els infants i els adolescents tenen dret a rebre l'ensenyament bàsic, que comprèn l'educació primària i l'educació secundària obligatòria, en els termes establerts per la legislació vigent en matèria d'ensenyament".

Art. 28.4 "Les administracions públiques han de col·laborar amb la família en el procés educatiu del menor i emprendre accions necessàries per evitar l'absentisme escolar en l'ensenyament bàsic".

Art. 59.1 "Constitueixen infraccions lleus en l'àmbit d'aquesta llei, les accions o les omissions següents:

b. No gestionar els pares o tutors o guardadors d'un menor en període d'escolarització obligatòria, la plaça escolar corresponent sense causa que ho justifiqui.

c. No procurar, els pares, els tutors o els guardadors d'un menor en període d'escolarització obligatòria, que aquest assisteixi al centre escolar quan disposa de plaça i sense causa que ho justifiqui.

Art. 59.2 "Constitueixen infraccions greus les accions o les omissions següents:

a. Reincidir en infraccions lleus.

 AJUNTAMENT DE CAMBRILS Departament d'Ensenyament i Formació	IMPRÈS DE QUALITAT	Codi: IQ-75/PAPPAD
	PROGRAMA DE SUPORT A L'ESCOLARITZACIÓ AL MUNICIPI DE CAMBRILS	Edició: 0
		Pàgina 19 de 20

c. Impedir els pares, els tutors o els guardadors d'un menor en període d'escolarització obligatòria, que aquest assisteixi al centre escolar quan disposa de plaça i sense causa que ho justifiqui.

- **Llei Orgànica 1/1996 de 15 de gener de protecció del menor, de modificació parcial del codi civil i de la llei d'enjudiciament civil. Art. 13**

Art.13.2 Qualsevol persona o autoritat que tingui coneixement de que un menor no estigui escolaritzat o no assisteixi al centre escolar de manera habitual sense justificació, durant el període obligatori haurà de posar-ho en coneixement de les autoritats públiques competents, que adoptaran les mesures necessàries per a la seva escolarització”

Art. 13.3 “Les autoritats i les persones que per la seva professió o funció coneguin el cas actuaran amb la deguda reserva”.

- **Llei Orgànica 5/2000, de 12 de gener, Reguladora de la Responsabilitat Penal dels Menors**

Art. 6 Correspon al Ministeri Fiscal la defensa dels drets que als menors reconeixen les lleis, així com la vigilància de les actuacions que s'hagin d'efectuar en el seu interès i la reservació de les garanties del procediment.